

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 19 grudnia 2024 r.
Znak sprawy: DEJ.jn.058.5.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji Pana Posła Artura Jarosława Łackiego nr 6579 w sprawie obowiązkowego oznaczania produktów żywnościowych flagą kraju pochodzenia i wprowadzenia regulacji dotyczących minimalnego udziału polskich produktów w sprzedaży w sklepach wielkopowierzchniowych

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Pana Posła Artura Jarosława Łackiego przekazuję poniższe odpowiedzi na zadane w interpelacji pytania.

1. Jakie są wyniki dotychczasowej analizy i oceny stanu faktycznego w zakresie udziału polskich produktów w sprzedaży w sklepach wielkopowierzchniowych?

Polska jest wiodącym producentem żywności i na europejskim rynku Polska jest szóstym największym producentem żywności. Polskie produkty żywnościowe są sprzedawane przede wszystkim na krajowym rynku i na półkach sklepowych są w przeważającej większości.

W ostatnim czasie również obserwuje się wzrost zainteresowania Polaków produktami wyprodukowanymi przez polskich przedsiębiorców. Przy swoich wyborach zakupowych coraz większą uwagę zwracamy na jakość i pochodzenie. Sieci handlowe wychodząc naprzeciw oczekiwaniom konsumentów same w oficjalnych komunikatach, reklamach

informują o sprzedaży artykułów rolno-spożywczych pochodzących od polskich producentów.

Według aktualnych szacunków przeprowadzonych przez Polską Organizację Handlu i Dystrybucji faktyczny udział w sprzedaży produktów pochodzenia PL w sklepach wielkopowierzchniowych wynosi w odniesieniu np. do:

- mięsa to ponad 96%,
- przetworów mięsnych to 98%,
- mleka i produktów mlecznych to 97%,
- jaj to 97%,
- warzyw i owoców to 76%,
- pieczywa prawie 93%.

Dane te są spójne z wynikami handlu międzynarodowego produktami rolno - spożywczymi Polski. Polska jest eksporterem netto znakomitej większości produkcji rolno-spożywczej. Na rynkach zagranicznych Polska sprzedaje m.in. 70% krajowej produkcji wołowiny; 50-60% krajowej produkcji drobiu i 30% krajowej produkcji mleka.

Sieci coraz bardziej są również zainteresowane współpracą z lokalnymi producentami i włączeniem do swojej oferty ich produktów. Według informacji Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji sieci handlowe zrzeszone w organizacji współpracują z około 5 tysiącami krajowych producentów. Oczywiście, intencją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest aby taka współpraca sieci z krajowymi, lokalnymi dostawcami jeszcze bardziej się rozwijała i aby w sklepach oferowano więcej polskich, lokalnych produktów.

- 2. Jakie są konkretne plany Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w kwestii wprowadzenia obowiązku oznaczania flagą kraju pochodzenia wszystkich świeżych produktów żywnościowych w sklepach? Czy przewidziano termin wprowadzenia takich regulacji?**

Dokonana przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi analiza obowiązujących przepisów, zarówno na poziomie krajowym jak i unijnym pozwala na rozważenie wprowadzenia takiego obowiązku w przypadku świeżych owoców i warzyw.

Z uwagi na to, że wprowadzenie obowiązku oznaczania flagą kraju pochodzenia przepisem krajowym wiąże się z koniecznością notyfikacji projektu takiego przepisu Komisji Europejskiej i przekazaniem KE uzasadnienia wprowadzenia wymogu dotyczącego oznakowania środków spożywczych wykraczającego poza zakres zharmonizowany na poziomie UE, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zleciło przeprowadzenie badania ankietowego dotyczącego zainteresowania konsumentów znakowaniem świeżych owoców i warzyw grafiką przedstawiającą flagę państwa pochodzenia. Analiza raportu z przeprowadzonego badania wykazała, że konsumenci są zainteresowani tym elementem znakowania.

W chwili obecnej w Ministerstwie planowane są prace nad opracowaniem projektu regulacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadzającej powyższy wymóg.

- 3. Czy Ministerstwo prowadzi działania mające na celu wprowadzenie wymogu, by co najmniej połowa strategicznych produktów żywnościowych dostępnych w sklepach pochodziła z Polski? Jeśli tak, to w jakiej formie i w jakim terminie mają zostać wdrożone takie regulacje?**
- 4. Jakie konkretne kroki Ministerstwo podejmuje w ramach konsultacji z sieciami sklepów i przedstawicielami sektora handlowego, aby umożliwić implementację powyższych zmian?**

Inicjatywy zmierzające do wprowadzenia obowiązku, aby markety w swojej ofercie miały dany udział krajowych produktów rolno-spożywczych – były już podejmowane przez inne państwa członkowskie, jak Czechy, Rumunia czy Słowacja.

Próby wprowadzania takich rozwiązań przez państwa członkowskie były kwestionowane przez Komisję Europejską jako niezgodne z przepisami prawa UE, w tym swobodą przepływu towarów i swobodą przedsiębiorczości. Rozwiązania wprowadzone przez Rumunię w 2016 r. skutkowały wszczęciem przeciw Rumunii postępowania w

sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Przepisy te w praktyce nigdy nie zostały w pełni wdrożone.

W związku z powyższym aby zwiększyć udział sprzedaży polskich lokalnych produktów spożywczych w sklepach trzeba dobrać takie rozwiązania, które nie będą kwestionowane przez KE.

Istotną rolę w jeszcze większym udziale produktów polskich na półkach sklepów wielkopowierzchniowych mają konsumenci bowiem to do ich preferencji sklepy dostosowują swoją ofertę. Dlatego też Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi kampanię edukacyjną zachęcając do zakupu polskich produktów „Kupuj świadomie”.

Aktualnie, w celu ułatwienia wyszukiwania konsumentom produktów wytworzonych w Polsce i z użyciem polskich surowców, co przekłada się na promowanie rodzimego rolnictwa i dostarczanie składników do produkcji artykułów rolno-spożywczych przez polskich rolników, obowiązują przepisy (1) umożliwiające oznakowanie takiej żywności informacją „Produkt polski” lub znakiem „Produkt polski” .

Informacja „Produkt polski” może być podawana na artykule rolno-spożywczym przetworzonym, o ile został on wyprodukowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z polskich składników. W produkcie takim dopuszcza się użycie surowców nie pochodzących z Polski o ile masa tych składników nie przekracza 25% łącznej masy wszystkich składników użytych do wyprodukowania tego wyrobu, nie licząc masy wody. Przy czym warunkiem jest, że składniki te nie występują w Polsce i nie można ich wytworzyć w naszym kraju (np. dotyczyć to będzie przypraw takich jak cynamon czy skórka pomarańczowa).

Badanie „Polska wieś i rolnictwo 2024” pokazuje, że Polacy chcą kupować krajowe produkty. Świadczy o tym chociażby rosnąca popularność oznaczenia PRODUKT POLSKI. Ponad 70% badanych deklaruje, że to oznaczenie wpływa na decyzję o zakupie produktu. W ostatnich latach wyraźnie wzrasta patriotyzm konsumencki i tendencja do weryfikowania informacji o kraju pochodzenia produktów rolno-spożywczych.

Znaczenie przypisywane kupowaniu polskich produktów wzrosło w stosunku do lat ubiegłych – z poziomu około 61% do poziomu ponad 70%. Ciągłe jest jednak potrzeba edukowania i przypominania co komunikuje biało-czerwony znak PRODUKT POLSKI umieszczony na opakowaniu i zachęcania konsumentów do zwracania uwagi na kraj pochodzenia wybieranej żywności.

W związku z czym Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozpoczęło w marcu br. kolejną odsłonę ogólnopolskiej kampanii dotyczącej oznaczenia PRODUKT POLSKI.

Działania prowadzone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi są dwutorowe. Z jednej strony edukujemy konsumentów w zakresie oznaczenia PRODUKT POLSKI, z drugiej zaś informujemy rolników i producentów na temat możliwości i warunków niezbędnych do znakowania swoich wyrobów biało-czerwonym znakiem PRODUKT POLSKI. Zamieszczanie tego oznaczenia na produktach nie wymaga żadnej rejestracji, a dla nabywców jest to czytelny sygnał o polskim pochodzeniu wyrobu wyprodukowanego na bazie polskich surowców.

5. Czy Ministerstwo planuje wprowadzenie wsparcia dla producentów polskich produktów żywnościowych w związku z wprowadzeniem tego typu regulacji, aby zapewnić konkurencyjność polskich produktów na rynku?

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi od lat zachęca rolników do łączenia się w grupy, organizacje czy spółdzielnie rolników, co umożliwi rolnikom sprzedawanie ich produktów w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych. Wspierane są inwestycje w ramach tzw. „małego przetwórstwa” w ramach PROW i KPO.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1980)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów